

C/2023/959

27.11.2023

Vincenzo D'Agostino ja Dafin Srl-i 11. septembril 2023 esitatud apellatsioonkaebus Üldkohtu (neljas koda) 25. juuli 2023. aasta määruse peale kohtuasjas T-424/22: Vincenzo D'Agostino ja Dafin Srl versus Euroopa Keskpank (EKP)

(Kohtuasi C-566/23 P)

(C/2023/959)

Kohtumenetluse keel: itaalia

Pooled

Apellandid: Vincenzo D'Agostino, Dafin Srl (esindaja: advokaat M. De Siena)

Teine menetlusosaline: Euroopa Keskpank

Apellantide nõuded

Apellandid paluvad tühistada Üldkohtu 25. juuli 2023. aasta määrus kohtuasjas T-424/22, millega jäeti rahuldamata Vincenzo D'Agostino hagi, mille ta oli enda nimel ja Dafin s.r.l-i ainsa tegevjuhina esitanud Euroopa Keskpanga vastu, ning sellest tulenevalt nõustuda esimeses kohtuastmes esitatud haginõuetega, ning paluvad seega Euroopa Kohtul:

I tuvastada Euroopa Keskpanga, esindaja president Christine Lagarde, lepinguväline vastutus:

I.a) kuna EKP põhjustas Vincenzo D'Agostinole kuuluvate ja esimeses kohtuastmes esitatud hagi lisas 3 loetletud väärtpaperite SI FTSE.COPERP väärtuse järsu languse, mille tõttu investeeritud kapital kaotas kogu oma väärtuse 450 596,28 euro suuruses summas, mis on tingitud sellest, et EKP president Christine Lagarde ütles 12. märtsil 2020 oma kuulsal lausel: „Me ei ole siin selleks, et vähendada intressimäärade erinevusi, see ei ole EKP ülesanne“, põhjustades väärtpaperite väärtuse olulise vähenemise kõikidel börsidel kogu maailmas ja Milano börsil vähenemise 16,92 %, mis on selle börsi ja kogu maailma börside ajaloos enneolematu langusprotsent, kuna ta teatas pressikonverentsil kogu maailmale, et EKP ei toeta enam majandusraskustes olevate riikide emiteeritud väärtpaperite väärtust, ja tegi seega teatavaks rahapoliitilise kursi täieliku muutumise võrreldes kursiga, mille EKP võttis vastu siis, kui selle president oli Mario Draghi, kelle volitused lõppesid 2019. aasta novembris;

I.b) kuna EKP põhjustas kirjeldatud käitumisega ja selle tagajärjel Milano börsi indeksi järsu kukkumisega hageja vara väärtuse vähenemise;

I.c) kuna EKP on hageja vara väärtuse olulise ja suure languse tõttu sundinud hagejat kui äriühingu Dafin Srl käendajat seoses selle äriühingu krediidiiniga Banca Fideuram SpA-s selle varalise kahju korvamiseks hüvitama kasutatud osa sellest krediidiinist, hankides selleks vajalikud vahendid muude tema omandis olnud väärtpaperite müügist piiratud aja jooksul, mille tagajärjel on tekitatud kahju 2020. aastal 2 534 422,16 eurot ja seejärel ajavahemikul 2021. aasta 1. jaanuarist kuni 15. aprillini 336 517,30 eurot, seega kahju on kokku 2 870 939,30 eurot.

I.d) kuna EKP põhjustas varalise kahju saamata jäänud tuluna summas 1 013 074,00 eurot.

I.e) kuna EKP põhjustas selle tulemusena varalise kahju kokku 4 334 609,28 euro suuruses summas.

Sellest tulenevalt:

II mõista Euroopa Keskpangalt, keda esindab ametis olev president, apellant Vincenzo D'Agostino kasuks välja hüvitise varalise kahju eest summas, mis vastab tegelikule kahjule ja saamatajäänud tulule, mittevaralisele kahjule ja võimaluse kaotusest tingitud kahjule, mis apellatsioonkaebuse vastavates peatükkides osutatud kriteeriumide alusel on hinnatud järgmiselt:

II.1) 4 334 609,28 eurot varalise kahju eest,

II.2) 1 000 000,00 eurot mittevaralise kahju eest;

II.3) seega hüvitise kokku 5 321 535,68 euro suuruses summas.

Lisaks sellele viivis, mis arvutatakse alates 12. märtsist 2020, mis on kahju tekitamise kuupäev, kuni hüvitise tegeliku väljamaksmiseni.

- III Teise võimalusena mõista välja teistsugused summad, mille suurus määratakse kindlaks kohtumenetluse käigus õiglase meetodi järgi, ka ekspertiisi teel, mille määrab Euroopa Kohus.
- IV lisaks mõista välja summa, mille suuruse Euroopa Kohus õiglaselt kindlaks määrab võimaluse kaotusest tingitud kahju hüvitamiseks.
- V Kolmanda võimalusena saata kohtuasi Üldkohtule tagasi.
- VI Mõista kohtukulud välja kostjalt.

Väited ja peamised argumendid

Apellandid põhjendavad oma apellatsioonkaebust esiteks sellega, et Üldkohus on Euroopa inimõiguste konventsiooni artikliga 6 tagatud kaitseõigust rikkudes jätnud nad ilma õigusest vastata EKP esitatud kostja vastusele; apellandid kavatsesid seda õigust kasutades esitada vannutatud ekspertide tehnilise aruande, mis on koostatud eesmärgiga selgitada välja, kas asjas tähtsust omavate börsiindeksite ja Milano börsiindeksi languse põhjustas Covid-pandeemia, nagu väidab EKP, või EKP presidendi tehtud avaldus, nagu väidavad apellandid.

Teiseks tuginevad apellandid sellele, et juba hagiavalduses esitasid nad tõendid põhjusliku seose olemasolu kohta vaidlustatud avalduse, Milano börsiindeksi languse ja selle tagajärjel apellandi väärtpaberite väärtuse languse vahel, ning rõhutavad, et nii EKP presidendi 12. märtsi 2020. aasta pressikonverentsi käsitlevast pressiülevaatest, Itaalia ja rahvusvahelise ajakirjanduse kommentaaridest kui ka Itaalia Vabariigi presidendi avaldustest ilmneb üldlevinud arusaam, et börsiväärtuste languse põhjustas ainult EKP presidendi avaldus, mis on vaidlustatud. Lisaks näitavad EKP presidendi omal algatusel esitatud vabandused ja tehtud avalduse parandamine seda, et ta tunnistas ka ise, et ta oli põhjutanud turgudele äärmiselt kahjulikke tagajärgi.

Kolmandaks vaidlustavad apellandid Üldkohtu järeldused, mis sisalduvad vaidlustatud kohtumääruse punktides 16–33 ja mille kohaselt EKP lepinguväline vastutus ei ole tekkinud, kuna käsitletaval juhul ei ole EKP rikkunud õigusnormi, mille eesmärk on anda õigusi eraõiguslikele isikutele. Apellandid tõdeavad, et õigusnormid, millele nad viitasid, on institutsioonilised normid, millega on kehtestatud EKP erinevate organite pädevus, andes neile konkreetseid ülesandeid. Samad normid annavad õigusi eraõiguslikele isikutele, täpsemalt on nendega antud eraõiguslike isikute õigus sellele, et erinevad organid järgivad oma tegevuses neile seadusega pandud institutsioonilisi ülesandeid ja õiguspärase ootuse põhimõtet.

Neljandaks tuginevad apellandid teise võimalusena sellele, et juhul kui nende õigusnormide eesmärk, mida EKP president on rikkunud, ei ole anda õigusi eraõiguslikele isikutele, nagu kinnitas Üldkohus, ei saa nõustuda Üldkohtu põhjendustega, kuna need põhinevad ELTL artikli 340 kitsendaval tõlgendusel. Selles õigusnormis, nagu ka Itaalia tsiviilseadustiku artiklis 2043, ei ole tehtud mingit vahet, mis asetaks õigusnormid, mille eesmärk on anda õigusi eraõiguslikele isikutele, muude õigusnormidega võrreldes sellisesse eelisseisundisse, et ainult sellesse esimesse kategooriasse kuuluvate normide rikkumise korral tekib kahju kannatanud isikul õigus hüvitisele. Peale selle on põhjendused vastuolus põhimõtetega, mida Üldkohus ise on selgitanud kohtuotsuses T-868/16, milles on kinnitatud, et liidu lepinguvälist vastutust võib pidada tekkinuks mis tahes õigusvastase tegevusega kahju tekitamise korral, millega võib selline vastutus kaasneda.

Viiendaks vaidlustavad apellandid Üldkohtu järelduse, mis sisaldub kohtumääruse punktis 32 ja mille kohaselt ei ole hagejad oma hagiavalduses täpsemalt argumenteerinud väidet, et EKP president on võimu kuritarvitanud, vaid on selle esitanud pelgalt kui tagajärje, mis tuleneb hagiavalduses viidatud selliste õigusnormide rikkumisest, mille eesmärk ei ole anda õigusi eraõiguslikele isikutele. Apellandid toonitavad, et võimu kuritarvitamine on „võimu kasutamine viisil, mis ei ole seadusega kooskõlas“, ja see esineb siis, kui liidu institutsioon kaldub kõrvale sellistest üldpõhimõtetest nagu õigluse, hea usu ja hoolsuspõhimõtted; on väljaspool kahtlust, et vaidlustatud avaldusega on EKP president rikkunud õigluse ja hoolsuse põhimõtet.

Kuuendaks kaebavad apellandid, et kohtumääruse punktis 35, mis on seotud apellantide väitel neile tekitatud varalise kahjuga, on Üldkohus kirjeldanud faktilisi asjaolusid teisiti, kui seda on tehtud hagiavalduses, milles Vincenzo D'Agostino selgitas, et kuna ta oli Dafin s.r.l-i käendaja seoses Banca Fideurami pakutava krediidiiniiga ja kuna tema vara väärtus oli väärtpaberite SI FTSE.COPERP väärtuse täieliku kadumise tõttu vähenenud, mille põhjustas Milano börsi kokkuvarisemine vaidlustatud avalduse tagajärjel, siis kartes seda, kuidas pank reageerib, oli ta selle krediidiini võla kustutamiseks vahendeid hankides sunnitud võõrandama ebasoodsa hinnaga muid tema omandis olevaid väärtpabereid ja see tekitas talle täiendavat kahju.